



3.4.2025

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

PL 141

80101 Joensuu

e-mail: asiakaspalvelu@pks.fi

Viite: Pohjois-Karjalan Kalanviljely Oy:n (Kari Kujala) laatima velvoiteistutussuunnitelma

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n Palokin voimalaitoksen kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman (velvoiteistutussuunnitelman) hyväksyminen vuosille 2025-2032; Heinävesi, Outokumpu, Tuusniemi ja Kuopio

Luvan haltija, lupapäätökset ja kalatalousvelvoitteet

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy, Palokin voimalaitos (velvoitekoodi 07-014)

Itä-Suomen vesioikeuden päätökset ISVEO 106/Ym I/81 (23.11.1981), ISVEO 32/I/70 (12.3.1970)

Lupamääräys 5) ”*Kalakannan säilyttämiseksi luvan saajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että voimalaitoksen vaikutuspiirissä olevaan vesistöön istutetaan maataloushallituksen hyväksymällä tavalla vuosittain 140 000 järvitaimenen poikasta vastakuoriutuneena tai vastaava määrä varttuneempina tai näiden sijasta muuta kalaa.*”

Asian vireilletulo, tiedoksianto ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Pohjois-Karjalan Kalanviljely Oy hoitaa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n puolesta Palokin voimalaitoksen kalatalousvelvoitetta ja on laatinut Palokin voimalaitoksen velvoiteistutussuunnitelmaluonnoksen vuosille 2025-2032. Suunnitelmaluonnoksen laatija on lähettänyt 19.2.2025 lausuntopyynnön suoraan vaikutusalueen kalatalousalueille sekä osakaskunnille.

Lisäksi Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus varasi hallintolain (434/2003) 41 §:n mukaisesti vaikutusmahdollisuuden laajemmin myös muille, kuin asianosaisille hallintolain 62 a §:n mukaisella julkisella, joka julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivulla 21.2.2025 (www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-savo) sekä Heinäveden, Outokummun, Tuusniemen kuntien ja Kuopion kaupungin kuulutuksissa. ELY-keskus piti edellä esitettyä laajempaa, erillistä kuulemistä hallintolain mukaisesti ilmeisen tarpeettomana.

MAKSU 140,00 euroa

(2 h á 70,00 €/h)

VNa 794/2024

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Järvi-Suomen kalatalouspalvelut

Toimialue: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Päijät-Häme ja Kanta-Häme

puh. 0295 026 500

www.ely-keskus.fi

Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo

PL 2000, 70101 Kuopio

kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Niiden, joiden oikeutta tai etua asia koskee (asianosainen), sekä myös muiden kuin asianosaisten, oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä asiassa. Lausunnot, muistutukset tai mielipiteet tuli toimittaa kirjallisena viimeistään maanantaina 31.3.2025 klo 16:15 mennessä mieluiten sähköpostitse kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä suunnitelman laatija saivat asiasta yhteensä seitsemän (7) erillistä lausuntoa, muistutusta tai mielipidettä eri tahoilta, joita olivat: Heinäveden reitin kalatalousalue, Vaikkojoki-Juojärvi kalatalousalue, Etelä-Savon Kalatalouskeskus ry., Hasumäki osakaskunta, Kerman koski-osakaskunta ja Hasumäki2 koskiosakaskunta yhdessä, Tuusniemen osakaskunta, Karvion osakaskunta sekä kalatutkija Reetta Väättäinen ja kalapopulaatiotutkija Jukka Syrjänen yhdessä.

Edellä mainitut lausunnot ja mielipiteet on otettu soveltuvin osin huomioon Palokin voimalaitoksen kalatalousvelvoitteen viimeistellyssä toteuttamissuunnitelmaesityksissä, joka on toimitettu ELY-keskukselle hyväksyttäväksi 2.4.2025.

Päätös

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy vesilain (587/2011) 3 luvun 15 §:n nojalla Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n Palokin voimalaitoksen velvoiteistutussuunnitelman vuosille 2025-2032 esitetyllä tavalla, alla mainituin tarkennuksin. Hyväksytty suunnitelma on tämän päätöksen liitteenä 2.

Muutettaessa alkuperäistä velvoitetta hintavastaavaksi raha-arvoksi, tulee hintavastaavuuslaskelmassa käyttää ELY-keskuksen hyväksymiä, ns. alueen keskimääräisiä hintoja. Hintavastaavuuslaskelmissa ei voi käyttää pelkästään yhden toimijan tietoihin perustuvia hintoja, huolimatta siitä, onko istukkaiden toimitussopimus tehty jonkin yksittäisen kasvattajan kanssa. Hintavastaavuuteen perustuvissa suunnitelman mukaisissa istutuksissa tulee myös vaihtoehtoisen istukkaan hinnan olla alueen keskimääräistä tasoa, jotta velvoite voidaan katsoa määrällisesti hyväksytyksi. Kuljetuskustannuksia ei voida sisällyttää poikasten hintaan.

Istutustapahtumista tulee ilmoittaa valvovalle kalatalousviranomaiselle hyvissä ajoin etukäteen. Valvontaviranomainen voi suorittaa velvoiteistutuksiin kohdistuvia valvontatoimia joko lähtölaitoksella ja/tai purkupaikalla tai muussa valvontaan soveltuvassa paikassa.

Velvoite katsotaan kokonaan toteutetuksi vasta, kun siitä on saatu valvontaviranomaiselle riittävät asiakirjat (esim. istutustiedot sekä mahdolliset mittaus-/kuormauspöytäkirjat), joiden nojalla viranomainen voi hyväksyä toteutetut toimenpiteet. Em. asiakirjat tulee toimittaa viipymättä istutustapahtumien jälkeen valvovalle kalatalousviranomaiselle, ensisijaisesti sähköisen SÄHI-järjestelmän kautta.

Päätöksen perustelut

Esitetty velvoiteistutussuunnitelma on lupapäätöksen mukainen. Istutussuunnitelmassa on otettu aiempaa enemmän huomioon kalakannoille aiheutunut haitta. Kalakannan säilyttämiseksi voimalaitoksen vaikutuspiirissä olevassa vesistössä, istute-

taan 1-vuotiaita Heinäveden reitin kantaa olevia rasvaevällisiä taimenia Karvionkosken ja Kermankoskien alueille. Järviältaille istutetaan edelleen 2-vuotiaita rasvaeväleikattuja (REL) ensisijaisesti Heinäveden kantaa olevia taimenia kompensoimaan kalastukselle aiheutunutta haittaa. Istutuksissa voidaan käyttää myös 2-vuotiaita rasvaeväleikattuja järviolohia. Lupamääräyksen mukaan istutettavaa kalalajia, istutettavien poikasten määrää ja kokoa on mahdollisuus muuttaa ns. hintavastaavuusperiaatetta noudattaen. Kuljetuskustannuksia ei voida jatkossakaan sisällyttää istukkaan hintaan. Kalastuslain 74 §:n mukaan istuttajan on ilmoitettava istutuksesta kolmen kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin.

Kalastuslain (379/2015) 75 §:n ja –asetuksen (1360/2015) 15 §:n säädösten mukaisesti järvialueille istutettavat taimenet ja järvilohet on merkitty rasvaevän poistolla (REL). Kalastusasetuksen 15 §:n mukaan rasvaevänpoistoleikkaus ei kuitenkaan koske ELY-keskuksen hyväksymiä elvytys- ja palautusistutuksia, eli velvoitevaroin toteutettuja kannanhoidollisia istutuksia koskialueille. Rasvaeväleikkauksien avulla eriytetään säilytettäväksi tarkoitetut yksilöt kalastettaviksi tarkoitetuista yksilöistä.

Annetuissa lausunnoissa esitetään kalatalousvelvoitteen kohdentamista myös muihin toimenpiteisiin kuin istutuksiin kalatalousmaksujen tapaan. Vesilain (587/2011) 3:22 §:n mukaan lupaviranomainen (AVI) voi hakemuksesta muuttaa tai tarkistaa kalatalousvelvoitetta, ei ELY-keskus. Esitettyjen muiden toimenpiteiden osalta ELY-keskus jättää lausunnot tässä yhteydessä asiaan kuulumattomina huomioimatta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomainen katsoo, että Palokin alueen ennallistaminen ja voimalaitospadon purkaminen on vaelluskalakantojen kannalta tavoiteltavin ja vaikuttavin ratkaisu. Palokin kalatalousvelvoitteen muuttaminen on vaikuttavuudeltaan toissijainen ja haastava. Kalatalousviranomainen arvioi velvoitteen muuttamista yhtiön ja valtioneuvoston neuvottelujen jälkeen, mikäli Palokin alueen ennallistamisessa ei saavuta tulosta.

Suunnitelma, sekä siihen kirjattu istutusmenettely, noudattavat MMM:n kalataloudellisten velvoitteiden hoidosta antamaa ohjeistusta (dnro 81/15/2012, 29.5.2012) ja kalatalousviranomaisen edellyttämiä toimintatapoja. Suunnitelma noudattaa myös ELY-keskuksen hyväksymiä kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmia.

Päätös kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman hyväksymisestä on tehtävä noudattaen, mitä hallintolaissa ja vesilaissa säädetään. Päätös annetaan tiedoksi ja siitä tiedotetaan vesilain 11 luvun 22 § säädetyllä tavalla. Tämä on otettu huomioon kohdissa 'Päätöksen tiedoksianto' ja 'Päätöksestä tiedottaminen' – esitetyllä tavalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki (587/2011) 3 luku 15 § ja 22 §, 11 luku 22 §, 15 luku 1 §

Kalastuslaki (379/2015) 74 §, 75 § ja 94 §

Valtioneuvoston asetus kalastuksesta, ns. kalastusasetus (1360/2015) 15 §

Hallintolaki (434/2003) 41 § ja 62 a §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) ELY-keskusten maksullisista suoritteista 2 §

Päätöksen suoritemaksu

Valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun VN:n asetuksen (794/2024) mukaisesti vesilain (587/2011) ja ympäristönsuojelulain (257/2014) mukaiseen lupaan liittyvien kalataloudellisten tarkkailu- ja toimenpidevelvoitteiden toteuttamissuunnitelmien hyväksyminen on maksullinen suorite.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ja käsittelymaksun määrittämiseen saa hakea muutosta hakemalla oikaisua Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä 1.

Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian esittelijä on kalatalousasiantuntija Heli Peura ja asian ratkaisija johtava kalatalousasiantuntija Teemu Hentinen. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Lisätiedot

Johtava kalatalousasiantuntija Teemu Hentinen tai kalatalousasiantuntija Heli Peura, puh. 0295 026 500 tai sähköposti etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi.

Liitteet

Liite 1. Oikaisuvaatimusosoitus Itä-Suomen aluehallintovirastolle

Liite 2. Pohjois-Karjalan Kalanviljely Oy:n laatima Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n Palokin voimalaitoksen velvoiteistutussuunnitelma vuosille 2025-2032

Päätöksestä tiedottaminen

Julkinen kuulutus päätöksen antamisesta päätöslitteineen on nähtävänä ELY-keskuksen verkkosivulla (www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-savo) sekä Heinäveden, Outokummun, Tuusniemen kuntien ja Kuopion kaupungin kuulutuksissa 12.5.2025 asti.

Päätöksestä tiedottamista sanomalehdessä pidetään ilmeisen tarpeettomana, koska päätös saatetaan suoraan tiedoksi lausunnon, muistutuksen tai mielipiteen antajille, asianomaisille kalatalousalueille ja kalaveden omistajille sekä ao. ympäristönsuojeluviranomaisille.

Päätöksen tiedoksianto, jakelu *(sähköpostitse, mikäli mahdollista)*

Pohjois-Karjalan Kalanviljely Oy
Vaikkokjoki-Juorjärvi kalatalousalue
Suvasveden kalatalousalue
Heinäveden reitin kalatalousalue
Etelä-Savon Kalatalouskeskus ry.
Karvion osakaskunta (90-876-25-1)
Viuruniemen kalaveden osakaskunta (309-409-876-1)
Mäntysalon kalaveden osakaskunta (297-460-876-3)
Tuusniemen kalaveden osakaskunta (297-876-39-1, 857-876-4-1)
Mielipiteen jättäjät / yhteyshenkilö

Heinäveden kunta/ympäristönsuojeluviranomainen
Outokummun kaupunki/ympäristönsuojeluviranomainen
Tuusniemen kunta/ympäristönsuojeluviranomainen
Kuopion kaupunki/ympäristönsuojeluviranomainen

Tämä asiakirja POSELY/617/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/617/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hentinen Teemu 03.04.2025 14:06

Esittelijä Peura Heli 03.04.2025 13:01

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen kalataloustarkkailusuunnitelman, kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen ja näiden käsittelystä perittäviin suoritmaksuihin saa hakea oikaisua **Itä-Suomen aluehallintovirastolta**.

Oikaisuvaatimusaika

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Oikaisuvaatimusaika päättyy 12.5.2025

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallinen oikaisuvaatimus on osoitettava **Itä-Suomen aluehallintovirastolle** ja siinä on ilmoitettava

- vaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa;
- päätös, johon muutosta haetaan;
- miltä kohdin ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä, ellei kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla). Asioitaessa sähköisesti allekirjoitusvaatimuksesta on säädetty erikseen.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa, jollei niitä jo aiemmin ole toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Vaatimuskirjelmä on toimitettava määräajassa **Itä-Suomen aluehallintovirastoon**. Oikaisuvaatimusasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti, tai lähettäjän vastuulla myös postitse, lähtetin välityksellä tai sähköpostilla. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun vaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos toimitettava aineisto sisältää salassa pidettäviä tai muuten arkaluontoisia asioita, tulee se toimittaa turvasähköpostilla: <https://turvaviesti.avi.fi/>

Oikaisuvaatimuksen käsittelymaksu

Oikaisun hakijalta peritään aluehallintovirastossa asian käsittelystä maksu 225 € (Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2025 ja 2026, 23.12.2024 VM/2024/858).

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan yhteystiedot

Postiosoite	PL 2, 13035 AVI
Käyntiosoite	Raatihuoneenkatu 5, Mikkeli
Sähköposti	kirjaamo.ita@avi.fi (Sähköpostin maksimikoko 50 Mt liitteineen)
Turvasähköposti:	https://turvaviesti.avi.fi/
Puhelinvaihe	0295 016 000
Avoinnä (virka-aika)	ma-pe klo 8.00 – 16.15

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy, Palokin voimalaitos (velvoitekoodi 07-014)
ISVEO 106/Ym I/81, 23.11.1981

Lupapäätöksen lupaehtojen mukaan: Kalakannan säilymiseksi luvansaajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että voimalaitoksen vaikutuspiirissä olevaan vesistöön istutetaan **vuosittain** 140 000 kpl järvitaimenen poikasta vastakuoriutuneena tai vastaava määrä varttuneempina tai näiden sijasta muuta kalaa.

Velvoiteistutussuunnitelma vuosille 2025-2032

Istututettavat kalalajit:

- 1-vuotiasta Järvitaimenta Heinäveden reitin kantaa (HEI) rasvaevällisenä kannanhoidollisiin istutuksiin.
- 2-vuotiasta Järvitaimenta kalastettavien kantojen ylläpitämiseksi kompensoimaan kalastukselle aiheutunutta haittaa saatavuuden mukaan ensisijaisesti Heinäveden reitin kantaa (HEI) rasvaeväleikattuna (REL) ja toissijaisesti Vuoksen vesistön kantaa (VUV) rasvaeväleikattuna (REL).

1-vuotiaiden Heinäveden reitin taimenten jäädessä rästiin, istutus siirtyy seuraavalle vuodelle.

2-vuotiaiden taimenten korvaavana lajina järviolueille voidaan käyttää 2-v järvalohta (REL).

Istutuspaikat:

1-vuotiasta Järvitaimenta Heinäveden reitille Karvionkoskeen ja Kermankoskiin ja 2-vuotiasta rasvaeväleikattua järvitaimenta järviolueille Suvasveteen, Juojärveen sekä Varisveteen.

Istutusmäärät ja koko:

- 50 % raha-arvosta 1-v rasvaevällinen taimen (HEI), keskipituudeltaan 11 cm tai enemmän vuosittain Heinäveden Karvionkoskeen ja Kermankoskiin.
- 50 % raha-arvosta 2-v rasvaeväleikattu järvitaimen (HEI) tai (VUV), keskipituudeltaan 22 cm tai enemmän, vuosittain Suvasveteen, Juojärveen sekä Varisveteen.

Istutusajankohta: Aikainen kevät tai niin sanottu rospuuttoaika, mikäli kelirikko ei estä istukkaiden kuljetuksia istutuspaikoille.

Kaikki hinnat ja rahamäärät jäljempänä on ilmoitettu verottomina (alv 0%).

Velvoitteen raha-arvo ja hintavastaavuus lasketaan alkuperäisen istutusvelvoitteen mukaisena.
140 000 kpl vk taimenta á 0,12 euroa/kpl = 16 800 euroa, tarkistetaan vuosittain.

Istutuspaikat ja istukasmäärät arvioituna vuoden 2025 hintatasossa:

1. **Heinäveden reitti, Karvionkoski ja Kermankosket:** 1/2 veloitteen raha-arvosta hintavastaavasti = 8400 eurolla 1-v järvitaimenia (HEI), keskipituus arvio 11 cm, hinta 1,00 eur/kpl istutetaan 8317 kpl.
2. **Juojärven pohjoispää:** 1/6 veloitteen raha-arvosta hintavastaavasti = 2800 eurolla 2-v järvitaimenia (REL) (HEI/VUV), keskipituus arvio 23,3 cm hinta 2,80 eur/kpl istutetaan 1000 kpl.
Vaikkajoki-Juojärvi kalatalousalue, Pohjois-Savo, Tuusniemi, Tuusniemen osakaskunta
Istutuspaikkana: Tuusniemi.
3. **Suvasvesi, eteläosa:** 1/6 veloitteen raha-arvosta hintavastaavasti = 2800 eurolla 2-v järvitaimenia (REL) (HEI/VUV), keskipituus arvio 23,3 cm hinta 2,80 eur/kpl istutetaan 1000 kpl.
Suvasveden kalatalousalue, Pohjois-Savo, Vehmersalmi, Mäntysalon osakaskunta
Istutuspaikkana: Mustinlahti.
4. **Varisvesi:** 1/6 veloitteen raha-arvosta hintavastaavasti = 2800 eurolla 2-v järvitaimenia (REL) (HEI/VUV), keskipituus arvio 23,3 cm hinta 2,80 eur/kpl istutetaan 1000 kpl.
Heinäveden reitin kalatalousalue, Pohjois-Karjala, Heinävesi, Karvion osakaskunta
Istutuspaikkana: Palokin puottolaituri.

Istutusten vastaanottajana voi toimia vesialueen omistaja, osakaskunnan tai kalatalousalueen edustaja. Tarvittaessa järviolueiden vuosittaisia istutuspaikkoja voidaan muuttaa esimerkiksi kalatalousalueen esityksestä ja kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Istutusajankohdasta ilmoitetaan aina ennen istutusta vesialueen omistajalle ja valvovalle kalatalousviranomaiselle.

Istukkaiden käyttö muihin tarkoituksiin: Istukkaita voidaan käyttää kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla tarvittaessa merkintätutkimuksiin selvittäessä istutusten tuloksellisuutta sekä viivästyttää istutusta istutustuloksen parantamiseksi.

Pohjois-Karjalan Kalanviljely Oy huolehtii kalastuslain (379/2015) vaatimusten mukaisesti **istutustietojen ilmoittamisesta** istutusrekisteriin.